

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา สภาวะฟันตกกระและพฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคของประชาชน บ้านสันคะยอม ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ตรวจสภาวะฟันตกกระ จำนวน 41 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภค จำนวน 310 คน รวบรวมข้อมูลเดือนสิงหาคม 2552 ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สภาวะฟันตกกระของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 การรับรู้ปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภค

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภค

ส่วนที่ 1 สภาวะฟันตกกระของกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจสภาวะฟันตกกระในประชากรอายุ 11 - 13 ปี (ที่เกิดระหว่าง วันที่ 31 กรกฎาคม 2538 ถึง วันที่ 1 สิงหาคม 2541) จำนวน 41 คน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการตรวจสภาวะฟันตกกระ (n = 41)

สภาวะฟันตกกระ	เด็กอายุ 11-13 ปี		
	จำนวน	ร้อยละ	
ฟันปกติ	2	4.9	
ฟันตกกระ	39	95.1	
ความรุนแรง			
ระดับสงสัย	2	4.9	
ระดับน้อยมาก	6	14.6	
ระดับน้อย	5	12.2	
ระดับปานกลางระดับ	26	63.4	
รุนแรง	0	0.0	
รวม	41	39	100.0
		95.1	

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 41 คน มีฟันตกรกระ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 95.1 ฟันปกติ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ความรุนแรงพบตั้งแต่ระดับสงสัยจนถึงระดับระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรุนแรงระดับ 4 คือ ความรุนแรง ปานกลาง (moderate) ร้อยละ 63.4 รองลงมาเป็นระดับ 2 คือ ฟันตกรกระน้อยมาก(very mild) ร้อยละ 14.63

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสันคะยอม (n=310)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	128	41.3
	หญิง	182	58.7
อายุ	19 – 25 ปี	33	10.5
	26 – 40 ปี	66	21.3
	40 – 60 ปี	175	56.5
	มากกว่า 60 ปี	36	11.7
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่	น้อยกว่า 5 ปี	1	0.3
	5 – 10 ปี	5	1.6
	มากกว่า 10 ปี	304	98.1

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 310 ราย เป็นผู้ที่เกิดและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านสันคะยอม ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน แยกเป็น เพศชาย ร้อยละ 41.3 เพศหญิง ร้อยละ 58.7 โดยที่กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 19 ปี ถึง 86 ปี มีอายุเฉลี่ย 46.3 ปี และส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 60 ปี ร้อยละ 56.5 กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสันคะยอม ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 0.3 ระหว่าง 5 - 10 ปี ร้อยละ 1.6 และ มากกว่า 10 ปี ร้อยละ 98.1

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพในชุมชน ระดับการศึกษาและอาชีพ (n=310)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพในชุมชน		
ผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	35	11.3
เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ครู เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล	7	2.3
เยาวชน เช่น นักเรียน นักศึกษา	21	6.8
ประชาชนทั่วไป	246	79.4
อื่น ๆ	1	0.3
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	6	1.9
ประถมศึกษา	207	66.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	9.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	24	7.7
อนุปริญญา/ปวส.	24	7.7
ปริญญา	19	6.1
อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	17	5.5
นักเรียน/นักศึกษา	18	5.8
เกษตรกร	9	2.9
รับราชการ	6	1.9
เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	25	8.1
รับจ้าง/ลูกจ้าง	229	73.9
อื่นๆ	6	1.9

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	184	59.4
5,000 – 10,000 บาท	93	30.0
10,000 – 15,000 บาท	8	2.6
15,000 – 20,000 บาท	4	1.3
มากกว่า 20,000 บาท	4	1.3
ไม่มีรายได้	17	5.5

จากตารางที่ 5 ข้อมูลสถานภาพในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป ร้อยละ 79.4 รองลงมาเป็น ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 11.3 ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 66.8 รองลงมาจบระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ร้อยละ 9.7 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 73.9 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายหรือเป็นทำกิจการส่วนตัว ร้อยละ 8.1 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 59.4 รองลงมาได้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท ร้อยละ 30

ส่วนที่ 3 การรับรู้ปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภค

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักฟันตกกระและบอกสาเหตุการเกิดฟันตกกระ ได้จำแนกตามสถานภาพในชุมชน (n=310)

สถานภาพในชุมชน	รู้จักฟันตกกระ		ไม่รู้จักฟันตกกระ		รวม จำนวน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ผู้นำท้องถิ่น	34	97.1	1	2.9	35
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	7	100.0	0	0.0	7
เยาวชน	16	76.2	5	23.8	21
ประชาชนทั่วไป	176	71.5	70	28.5	246
อื่น ๆ (ข้าราชการบำนาญ)	1	100.0	0	0.0	1
รวม	234	75.5	76	24.5	310

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน รู้จักฟันทกกระ(รู้จักฟันทกกระและบอกสาเหตุการเกิดฟันทกกระได้) จำนวน 234 คิดเป็นร้อยละ 75.5 และเมื่อจำแนกตามสถานภาพในชุมชน พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ครู เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล รู้จักฟันทกกระทุกคน และผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข ฯลฯ รู้จักฟันทกกระร้อยละ 97.1 สำหรับประชาชนทั่วไปพบว่ารู้จักฟันทกกระ ร้อยละ 71.5 ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รู้จักฟันทกกระ(กลุ่มที่ไม่แน่ใจและกลุ่มที่ไม่รู้จักฟันทกกระรวมกัน) จำนวน 76 คิดเป็นร้อยละ 24.5

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ปัญหาฟลูออไรด์ (n=310)

การรับรู้	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
การรับรู้ความเสี่ยง			
- ปัจจุบันปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภคยังคงเป็นปัญหาในหมู่บ้านของท่านอยู่	287 (92.6)	23 (7.4)	0
- น้ำประปาในหมู่บ้านมีปริมาณฟลูออไรด์สูง เกินปริมาณที่เหมาะสม	278 (89.7)	32 (10.3)	0
- เด็กเล็กมีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันทกกระ(เขี้ยวลาย) มากกว่าเด็กโต	139 (44.8)	152 (49)	19 (6.1)
การรับรู้ความรุนแรง			
- ถ้าท่านบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูงเป็นระยะเวลานานๆ เมื่ออายุมากขึ้นจะทำให้เกิดปัญหาต่อกระดูก เช่น กระดูกขาโก่งเคลื่อนไหวลำบาก	127 (41.0)	135 (43.5)	48 (15.5)
- คนที่มีฟันทกกระ(เขี้ยวลาย)จะมีปัญหาด้านความสวยงาม	303 (99.7)	5 (1.6)	2 (0.6)
การรับรู้ประโยชน์			
- น้ำฝนเป็นแหล่งน้ำที่มีฟลูออไรด์ต่ำ	248 (80.0)	59 (19.0)	3 (1.0)
- น้ำที่ผ่านด้วยเครื่องกรองถ่านกระดูกสัตว์จะมีปริมาณฟลูออไรด์ต่ำ	229 (73.9)	74 (23.9)	7 (2.3)
- น้ำที่ผ่านด้วยเครื่องกรองรีเวอร์ส ออสโมซิส (RO) จะมีฟลูออไรด์ต่ำ	287 (92.6)	21 (6.8)	2 (0.6)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การรับรู้	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
การรับรู้อุปสรรค			
- การหลีกเลี่ยงการดื่ม หรือทำอาหารด้วยน้ำประปา หมู่บ้านเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก	141 (45.5)	94 (30.3)	75 (24.2)
- ถ้าน้ำประปาหมู่บ้านของท่านมีฟลูออไรด์สูง ท่านคิด ว่าการนำน้ำประปามาต้มสุกแล้ว จะทำให้ฟลูออไรด์ หมดไป	86 (27.7)	70 (22.6)	154 (49.7)
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาฟันตกกระเป็นปัญหาสำหรับ ประชาชนในหมู่บ้านของท่าน	242 (78.1)	50 (16.1)	18 (5.8)

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความเสี่ยงจากการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูง โดยกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 92.6 รับรู้ว่าปัจจุบันปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภคยังคงเป็นปัญหาในหมู่บ้านอยู่ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 89.7 รับรู้ว่าน้ำประปาหมู่บ้านมีปริมาณฟลูออไรด์สูง เกินปริมาณที่เหมาะสม และกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 44.8 รับรู้ว่า เด็กเล็กมีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันตกกระมากกว่าเด็กโต

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความรุนแรงจากการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูง กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 41 รับรู้ว่าการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูงเป็นระยะเวลานานๆ เมื่ออายุมากขึ้นจะทำให้เกิดปัญหาต่อกระดูก เช่น กระดูกขาโก่งเคลื่อนไหวลำบาก กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 99.7 คิดว่าคนที่ฟันตกกระจะมีปัญหาด้านความสวยงาม

การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันจากการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูง กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่า น้ำฝน, น้ำที่ผ่าน การกรอง ด้วยเครื่องกรองถ่านกระดูกสัตว์ , น้ำที่ผ่าน การกรองด้วยเครื่องกรองรีเวิร์ส ออสโมซิส (RO) เป็นแหล่งน้ำที่มีฟลูออไรด์ต่ำที่เหมาะสมแก่การบริโภค ร้อยละ 80, 73.9 และ 92.6 ตามลำดับ

การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูง กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.5 คิดว่าการหลีกเลี่ยง ที่จะดื่มหรือทำอาหารด้วยน้ำประปาหมู่บ้าน ยังคงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก และไม่แน่ใจ ร้อยละ 24.2 มีเพียงร้อยละ 30.3 เท่านั้นที่บอกว่าการเลี่ยงที่จะดื่มหรือทำอาหารด้วยน้ำประปาเป็นสิ่งที่ทำได้ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.7 ไม่แน่ใจว่าการนำน้ำประปาหมู่บ้านมาต้มให้สุกจะทำให้ฟลูออไรด์นั้นหมดไป มีเพียงร้อยละ 22.6 เท่านั้นที่เข้าใจว่าการต้มน้ำให้สุกไม่ได้ทำให้ฟลูออไรด์

หมดไป กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า สำหรับค่าใช้จ่ายในการรักษาฟันตกระยงคงเป็นปัญหาสำหรับประชาชนในหมู่บ้านอยู่ ร้อยละ 78.1

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคน้ำสูง (n=310)

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	22	7.1
เคย	288	92.9
แหล่งข้อมูล(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หอกระจายข่าว	107	37.2
การอบรม	46	16.0
ตำราแผ่นพับ	19	6.5
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	235	81.6
ผู้นำชุมชน	75	26.0
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	51	17.7
คนในครอบครัว	26	9.0
เพื่อนบ้าน	36	12.5
หนังสือพิมพ์	2	0.7
วิทยุ	2	0.7
โทรทัศน์	2	0.7
อื่นๆ	2	0.7

จากตารางที่ 8 พบกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.9 เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภคน้ำสูงในหมู่บ้าน และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบเกี่ยวกับปัญหาฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคน้ำสูง มากที่สุด คือ ข้อมูลข่าวสารที่มาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 81.6 รองลงมา คือ หอกระจายข่าว ร้อยละ 37.2 และผู้นำชุมชน ร้อยละ 26.0

ส่วนที่ 4 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภค

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดื่ม ปรุงอาหาร และชงนม จากแหล่งน้ำบริโภค

ชนิดของแหล่งน้ำที่บริโภค	ดื่ม	ปรุงอาหาร	ชงนมให้เด็ก
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ที่ปลอดภัยจากฟลูออไรด์	286 (92.3)	140 (45.2)	22 (100)
ไม่ปลอดภัยจากฟลูออไรด์	24 (7.7)	170 (54.8)	0
รวม	310 (100)	310 (100)	22 (100)

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกน้ำจากแหล่งน้ำบริโภคที่ปลอดภัยจากฟลูออไรด์ เช่น น้ำบรรจุขวด น้ำฝน น้ำจากเครื่องกรองรีเวิร์ส ออสโมซิส น้มาบริโภค ดังนี้ น้มาดื่ม จำนวน 286 ราย คิดเป็น ร้อยละ 92.3 น้มาปรุงอาหาร จำนวน 140 ราย คิดเป็น ร้อยละ 45.2 น้มาชงนม ให้เด็ก จำนวน 22 ราย ร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างชงนมด้วยน้ำบรรจุขวดและน้ำฝนเท่านั้น แต่ยังไม่พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเลือกน้ำที่ไม่ปลอดภัยจากฟลูออไรด์ เช่น น้ำประปาหมู่บ้าน น้ำบ่อตื้น น้มาบริโภค ดังนี้ น้มาดื่ม จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.7 น้มาปรุงอาหาร จำนวน 170 ราย ร้อยละ 54.8 การชงนมให้เด็ก พบว่าไม่มีการใช้น้ำที่ไม่ปลอดภัยจากฟลูออไรด์มาชงนมให้เด็ก

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละ การใช้น้ำของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งน้ำที่ใช้บริโภค(n=310)

การใช้น้ำบริโภค	แหล่งน้ำที่บริโภค			
	น้ำบรรจุขวด	น้ำฝน	น้ำประปาหมู่บ้าน	น้ำบ่อตื้น
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
ดื่ม	259(83.5)	136(43.9)	20(6.5)	6(9.1)
ปรุงอาหาร	118(38.1)	158(50.9)	97(31.3)	81(26.1)
บริโภค	259(83.5)	206(66.5)	97(31.3)	81(26.1)

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างบริโภคน้ำบรรจุขวดมากที่สุด ร้อยละ 83.5 (น้มาดื่ม ร้อยละ 83.5 และปรุงอาหาร ร้อยละ 38.1) รองลงมาบริโภคน้ำฝน ร้อยละ 66.5 (น้มาดื่ม ร้อยละ 43.9 และปรุงอาหาร ร้อยละ 50.9) และพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างมีความเสี่ยงในการบริโภคโดยบริโภค

น้ำประปาหมู่บ้านอยู่ ร้อยละ 31.3 (นำมาดื่ม ร้อยละ 6.5 และปรุงอาหาร ร้อยละ 31.3) บริโภคน้ำบ่อ
ต้น ร้อยละ 26.1 (นำมาดื่ม ร้อยละ 26.1 และปรุงอาหาร ร้อยละ 9.1)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของเหตุผลต่างๆที่เลือกใช้น้ำจากแหล่งต่าง ๆ ในการดื่ม ปรุงอาหาร
และชงนมให้เด็ก (n=310)

แหล่งน้ำดื่ม	เหตุผลในการเลือกดื่มน้ำจากแหล่งต่างๆ			
	ประหยัด	สะอาด สะดวก ปลอดภัย มีมาตรฐาน อาหารและยา	เพื่อป้องกัน ฟลูออไรด์	อื่น ๆ (สะดวก,สะอาด)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
น้ำบรรจุขวด/น้ำถัง				
ดื่ม	9(2.6)	250(72.5)	85(24.6)	1(0.3)
ปรุงอาหาร	10(12.7)	37(46.8)	31(39.2)	1(1.3)
ชงนม	1(3.6)	17(60.7)	10(35.7)	0
น้ำฝน				
ดื่ม	115(68.9)	5(2.9)	18(10.8)	29(17.4)
ปรุงอาหาร	123(60.6)	1(0.5)	3(1.5)	76(37.4)
ชงนม	3(42.9)	1(14.3)	1(14.3)	2(28.6)
น้ำประปาหมู่บ้าน				
ดื่ม	18(85.7)	1(4.8)	0	2(9.5)
ปรุงอาหาร	69(53.9)	0	0	59(46.1)
ชงนม	0	0	0	0
น้ำบ่อต้น				
ดื่ม	5(83.3)	0	0	1(4.2)
ปรุงอาหาร	71(77.2)	0	0	21(22.8)
ชงนม	0	0	0	0
น้ำจากเครื่องกรองรี เวอร์ส ออสโมซิส				
ดื่ม	2(40)	1(20)	1(20)	1(20)
ปรุงอาหาร	0	0	0	0
ชงนม	0	0	0	0

จากตารางที่ 11 ได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกเห็ด ผลในการเลือกน้ำจากแหล่งต่างๆ ได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลในการเลือกน้ำดื่ม และน้ำขงนมให้เด็ก เพราะ สะอาด สะดวก ปลอดภัย มีมาตรฐานอาหารและยา เหตุผลรองลงมา เพื่อป้องกันฟลูออไรด์ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลในการเลือกน้ำปรุงอาหาร เพราะ ประหยัด

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีเครื่องกรองฟลูออไรด์ถ่านกระดูกสัตว์และ
การใช้งาน จำแนกตามสถานภาพในชุมชน (n=310)

สถานภาพในชุมชน	เครื่องกรองฟลูออไรด์ถ่านกระดูกสัตว์			การใช้งาน	
	มี	ไม่มี	รวม	ใช้	ไม่ใช้
ผู้นำท้องถิ่น	17 (48.6)	18 (51.4)	35	0	17
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	0	7 (100)	7	0	0
เยาวชน	0	21 (100)	21	0	0
ประชาชนทั่วไป	7 (2.8)	239 (97.2)	246	0	7
อื่น ๆ	1 (100)	0	1	0	1
รวม	25 (8.1)	285 (91.9)	310	0	25

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเครื่องกรองถ่านกระดูกสัตว์ที่ผลิตใช้เองในหมู่บ้านจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้นำชุมชน ร้อยละ 48.6 และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 2.8 และในปัจจุบันเครื่องกรองฟลูออไรด์ถ่านกระดูกสัตว์ไม่ได้นำมาใช้งานแล้ว

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมประชุม เพื่อป้องกันการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูงระหว่าง 10 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามสถานภาพในชุมชน (n=310)

สถานภาพในชุมชน	การเข้าร่วมประชุมเพื่อป้องกันการบริโภคน้ำที่มีฟลูออไรด์สูง		
	เคย จำนวน(ร้อยละ)	ไม่เคย จำนวน(ร้อยละ)	รวม จำนวน(ร้อยละ)
ผู้นำท้องถิ่น	33(94.3)	2(5.7)	35(100)
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	4(57.1)	3(42.9)	7(100)
เยาวชน	4(19.0)	17(81.0)	21(100)
ประชาชนทั่วไป	75(30.5)	171(69.5)	246(100)
อื่น ๆ	1(100)	0(0)	1(100)
รวม	117(37.7)	193(62.3)	310(100)

จากตารางที่ 13 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 37.7 เคยเข้าร่วมประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาฟันตกกระและปัญหาฟลูออไรด์สูงในน้ำบริโภค ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้าร่วมจะเป็นกลุ่มผู้นำชุมชน

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่ามีมาตรการแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงในพื้นที่ (n=310)

การดำเนินการแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงในพื้นที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบว่ามีมาตรการ	133	42.9
ทราบว่ามีมาตรการ โดยมีโครงการ/กิจกรรม ดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	177	57.1
- รมรงค์ ให้คำแนะนำป้องกันฟันตกกระ และบริโภคน้ำฝนหรือน้ำบ่อที่มีฟลูออไรด์ต่ำแทน	99	55.9
- สร้างเครื่องกรองฟลูออไรด์ถ่านกระดุกใช้ในครัวเรือน	144	81.4
- การให้สุขศึกษาเรื่องฟันตกกระในโรงเรียน	21	11.8
- การประกวดน้ำบ่อดี	12	6.7

จากตารางที่ 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 177 ราย คิดเป็น ร้อยละ 57.1 ทราบว่ามีการ
ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภค โดยทราบว่าการรณรงค์ ให้คำแนะนำ
ป้องกันฟันตกกระและบริโภคน้ำฝนหรือน้ำบ่อที่มีฟลูออไรด์ต่ำแทน ร้อยละ 55.9 มีการสร้างเครื่อง
กรองฟลูออไรด์ถ่านกระดูกใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 81.4 มีการให้สุศึกษาเรื่องฟันตกกระใน
โรงเรียน ร้อยละ 11.8 และมีการประกวดบ่อน้ำดื่ม ร้อยละ 6.7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved